

niti, je kazen hud zapor od enega do treh mescov. Po kakšnosti primerleja in storivca se smé hudi zapor do 6 mescov zdaljšati.

Odpretje pečatov javnih uredov.

Samolastno ali brezpravno odpretje pečatov javnih uredov, pod katerimi se pisni sestavki ali druge reči zaperti hranijo, gré tikrat, kadar se doprinese iz gole nagajivosti ali prešerne radovednosti, kakor prestopok z zaporom od 1 do 3 mescov kazniti.

Ako pa kdo v znamenje, da javne zaukaze zaničuje, ali pa s tim namenom kaj tacega storí, da bi kako lastno pravico, ki mu po njegovih mislih gré ali kako drugo sovražno nakano s tim samolastno izpeljal, ga je pokoriti s hudim zaporom od 1 do 6 mescov.

Pečatom javnih uredov pa niso prišteti samo pečati državnih oblastnij, temuč tudi pečati občin, javnih učiliš, far (župnij), in javnih notarjev.

Poškodba očitne svečave.

Kdor za javno svečavo postavljeno svetilnico (laterno) nalaš razbije ali kako drugači poškodje, naj se za ti prestopok kaznuje z zaporom od 3 dni do 1 mesca.

Poškodbe mostov, zapornic, jezov itd.

Ako kdo iz nagajivosti podere ali poškodje most, zapornico, jez, ograjo ali deržaj, ali kakoršno si bodi stavbo (zgrado), s katero so bregovi rek in potokov priterjeni, ali sterline pri cestah in potih ali mostih privarvane, naj se to po meri velike nagajivosti ali napravljene škode kakor prestopok z zaporom od 1 do 3 mescov kaznuje.

Ravno tej kazni je tudi podverženo vsaktero poškodovanje železnic, kakor tudi državniga telegrafa ali daljnopisnika, če se je zgodilo samo iz nagajivosti, lahkomišelnosti in zadolžene nemarnosti.

Tatvina, ki bi bila s takošno poškodbo združena, se mora posebej kaznovati.

Poškodba postavljenih svarivnih znamenj.

Dalje je poterganje ali nalaš storjeno poškodvanje vsih svarivnih znamenj, ki se postavijo, da bi se kaka nesreča odvernila, prestopok, ki ga je sploh z zaporom od 3 dni do 3 mescov, če je pa večja hudobija vmes bila in škoda se zgodila, z ravno tako dolgim hudim zaporom kaznovati.

(Dalje sledi.)

Kratkočasne povesti.

Ponižnost povikšana, prevzetnost ponižana.

Ko je nekdaš Moškovitarski car želel, se oženiti, so se raztekli njegovi dvorni služabniki po celim cesarstvu iskat in zberat nar lepših mladih gospodičnic iz nar plemenitnejših rodov. Pripeljali so jih blizo 100 v Moskvo. Vsaki poklicani je bilo to v posebno čast. V Moskvo pridši so v Kremlu ali carskim dvoru pod varstvom dvorne poglavarice važniga dnéva s teškim sercam pričakovale, ob katerim bo car svojim podložnim knezam naznaniti blagovolil, katero da je izmed njih izvolil cesarico. Do tistiga dnéva pa se jim ni smel noben drug približati zunaj cara, in tisti, katerim je on to posebno sporočil.

Večkrat se je zgodilo, da je car svojemu dvornimu trapežu (nekdaš je vsak kralj in cesar taciga imel) ukazal, svoje cesarske oblačila obleči, on pa je preoblečen z njim vred med nje stopil. Se vé da vse so goljufane iz spoštovanja v trapeža zijale, in pravi pa preoblečeni car je tako tolikanj ložej njih obnašanje cenil in po svojim sercu si nevésto zbral.

Aleksi, sin Mihela in oče Petra Veliciga, eden nar imenitnejših vladarjev ruskiga carstva je imel navado, da je v grajšine, v mestne hiše, v oštarije, med kmete na deželi in tudi v kočee revežev zdaj tako, zdaj

drugač preoblečen rad zahajal, da bi tako tolikanj lože resnico, težave in potrebe svojih podložnikov zvedil. Njegovim služabnikom je bilo terdo zapovedano, ne ga ovaditi, če so ga tudi kje spoznali, in mu povsod le tako spoštovanje skazovati, kakoršniga so oblečeniga vidili. Dostikrat je prišel brez napovedi za kratek čas ravno okoli poldne k svojim nar poglavitnejšim služabnikom, na ktere je posebno zaupanje stavil; se je brez ceremonij z njimi k mizi vsedel in se prav po domače z njimi veselil; posebno rad je kaj taciga storil bojaru Matvevu, svojimu prvemu svetovavcu, kteriga je posebno ljubil.

Enkrat pride Aleksi oblečen kakor stotnik dvorne straže na Matvevovo grajšino, ob času, ko se ga je Matvev nar manj nadjal. Pri tej priči sta obadva nekoliko ostermela. Matvev, ker si je vladarja delječ od poglavitniga mesta mislil, in ga zdaj pred sabo vidi; car pa zato, ker je pri mizi posebno zalo deklico zagledal. Po cesarskim ukazu ga je tedaj Matvev tudi zdaj le kakor oficirja sprejel, in ga povabil, naj se k njim za mizo vsede, kar je tudi res storil.

Od začetka so se nekako bolj zmerzlo pri mizi deržali, ali oživil se je Aleksi, ko je tudi lepi deklici prilžnost govoriti dal; vés je bil vnet po njenih bistroumnih odgovorih, in prav žal mu je bilo, da se je po kosilu berž od mize odtegnila.

Kdo je ta deklica? vpraša cesar, ko je bila odšla.

Ona je hčerka Nariškina, uboziga plemenitnika, ki je zavoljo ubožtva prisiljen v daljni vasi na deželi stanovati, da bi ložej izhajal, in je mene prosil, za izrejo tega njegoviga ediniga deteta skerbeti, — mu odgovori Matvev in pristavi, da si prizadeva kolikor mu je le mogoče, jo dobro izrediti, kar pa teško ni, ker deklica je vsa pripravna za poduk, je krotka, razumna, pridna in priljudna; — kakor svojo hčer jo ljubim, sklene bojar.

To je prav, mu odgovori car in pravi, skerbite tudi še zanaprej za njo; jez pa ji bom za doto skerbil in gledal, da ji tudi moža dobim.

Al vé ona, kdo sim jez? Ne besedice — odgovori bojar — ker nikdar iz moje hiše ne gré, zatoraj Vas še nikdar ni vidila. Prav je, odgovori Aleksi, in tudi zanaprej ji tega ne pravite.

Ko Aleksi zopet pride Matveva obiskat, se mu deklica Natalia še bolj priljudna zdí ko prvič, in še bolj se vname njegovo serce do nje. On je vselej ravno v tistim oblačilu prišel, zatoraj ga je Natalia zmirej tudi le kakor oficirja in prijatla svojiga rednika spoštovala: zato pa Matvev ni bil v majhini zadergi, ker od ene strani on ni rad razderal prijaznosti, ktera je med Aleksiam in Natalio od dnéva do dnéva zmirej bolj rasla; od druge strani pa ga je dolžnost tišala, svojo rejenko nevarnosti varovati, ktere ona še ne previdi. Tolikanj bolj je njega to skerbelo, ker je bila ravno carova ženitev v osnovi, zakaj mislil si je, da prihodnja carica gotovo ne bo zadovoljna, ako bo zvedila, kako pogostoma, da car njegovo rejenko obiskovat hodi.

Približal se je dan volitve cesarice. Že je bilo šestdeset nar lepših devic iz celiga cesarstva v carskim poslopji; podajo se nar imenitnejši Moškovitarske gospé, vse zalo nališpane na musovž, kjer bo cesarica voljena; prihiteli so veljaki od vsih strani cesarstva v poglavitno mesto, da bi naglo zvedili, kateri rod je tako srečin, da bo do cesarske časti povzdignjen; po vsih cerkvah so zvonovi péli; vse ljudstvo je bilo na nogah; trideset tisuč strelcov *) dvorne straže drago oblečenih je v lepih verstah na zalo opletenih mestnih tergih pričakaje pazilo oznanila cesaričniga iména; sprelepo je bilo na dvorani, kjer so zbrane deklice cara čakale; imenitni

*) Peter Veliki jih je odpravil, ker so bili grozno ošabni in caram ravno tako nevarni, kakor so bili janičari turškim sultanam. Pis.

gledavci in gledavke so bili grozno lepo oblečeni, kateri so vsi po carovim ukazu obraznice imeli, da bi se slednji brez spoznan biti po svoji volji lahko na tanko razgledal. Vsih oči so bile obernjene na trumo pripeljanih deklic, od katerih je ena zaljši od druge bila. Vsaka želi sicer izvoljena biti, pa vendar nobena ne vé, ktera da bo. Nar prijetniši se je gledavcam zdela kneginja Elizabeta Barbarikinja, ona sama je upala, da zavoljo svoje plemenitosti in sloveče lepote mora cesarica izvoljena biti.

Zdaj na enkrat stopi memo vsih družih bliskajoče oblečena lepa prikaznin v dvorano z mnogimi strežaji, toda tudi z obraznico čez obličje, — vsi jo za carskiga ženina čislajo, in nezapopadljivo veselje je prešinilo kneginjo Barbarikinjo, ko jo zala prikaznin ogovori, in vsa trepeče, ko se od nje naprej odtegne. Ker pa vendar večkrat nazaj do nje pride in se prilizljivo z njo pomenkva, si že v duhu ošabna misli cesarski venec na svoji glavi in vse druge poklicane tovaršice pod svojimi nogami.

Natalia Nariškinja je tudi med gledavci, toda bolj od zadaj zraven svojiga dobrotljiviga rednika Matveva je sedela ponižno oblečena brez zlata in biserov. — Kmalo za uno zalo prikaznijo je prišel tudi njeniga rednika prijatelj, kapitan, s katerim se je ona tolikokrat doma prijazno pogovarjala, imel je le pol obraznice čez obličje. Ko se ji približa, ga je Natalia z navadno priprostostjo vprašala: če si je car že izbral nevesto? Ne še — ji odgovori Aleksi — pa če bi ga rada vidila, te peljem do njega. O ne, ne — mu odgovori Natalia — jez sim že s tem mesticam zadovoljna.

Zna biti, pravi spet Aleksi, da bi si car tebe izbral, če bi te vidil. O jez ne hrepenim po taki časti in jo iz serca privošim kneginji Barbarikinji. — To je vendar prevelika ponižnost, ji odgovori Aleksi, zakaj le pomisli, da bi znala morebiti cara in celo cesarstvo osrečiti.

Vse to pergovarjanje jo je v serce speklo; globoko je zdihnula in solza ji priteče na zalo lice. Aleksu je bilo sedaj popolnoma očitno, da ga serčno ljubi, in da za-nj, kakor kapitana, več mara, ko za mogočniga cara.

Sedaj na glas zavpije rekoč: obraznice proč iz obličij!

Ko bi trenul, vse potihne. Vsih oči se naglo obernejo na cara, ker tudi on več obraznice nima; vsim serca trepljejo in pazljivo poslušajo, ktere deklice ime bodo zaslišali, da jo cesarico pozdravijo in se ji vklonejo; — kneginji Barbarikinji pa je bilo, kakor da bi jo bila strela zadela, ko je spoznala po odloženih obraznicah, da tista zalo prikaznin, ktera ji je toliko prijetniga sladkljala, ni bil car, ampak le carov norec. Ko je pa celò krono na glavi ponižne Nariškinje zagledala in glas zaslišala: „tukaj glejte svojo carico, Moškovitarski veljaki!“ je omedlevši dvorano zapustila.

J. P.

Novičar iz storanskih krajev.

Iz Lutomera na spod. Štajarju 7. decembra.
Xv. Neznam od veselja kaj! Narava u svoji moči še nam z jasnimi dnevi strežuje i za poljska — posebno gorička opravila s prihladnim vremenom nakimavlje.

Kada človek germolenje delavcev u naših vinogradih premotruje, posili se mu u njega znotrajnstvi misel: Da Bog vsemogoči nam sopet svojo blagodarno ruko i srečnejše čase podati hoče.

Vinska cena po tergatvi do 95, 100 do 115 i celò 120 for. štrtinjak s posodvoj se je zaradi zastalega kupovanja silno znižala.

Tudi Madžari nam svojo pikolo *) u tedninskem teržtvi narivavlejo. Tedninski sejm kod nas se sploh povekšuje; doidejo ljudi od raznih dalešnjih krajev.

*) Tak imenujejo naši ljudi madžarsko vino, koje je izverstno kislo i silno.

Pis.

Učenci našo školo silo napunjavlejo, pa le škoda, da nam knjig tak zbilno manjka.

Poslednje Vas še molim, da u mojem dopisu od 24. aug. (list Novic 72.) popraviti blagovolite, da mili rajni dobrotnik dr. Ivan Gottweis je sporočil za osnovo 4. razreda normalnih učilnic v svoji operoki 8000 fl., ne pa 4000, kakor tamo natisnjeno stoji. Z Bogom!

Novičar iz mnogih krajev.

Za Ogersko, Horvaško in Slavonsko, kakor tudi za vojvodino Serbsko in Temeški banat je prišel 29. novembra cesarsk patent, ki odpravi marsiktere stare v teh deželah posebne pa slabe postave zastran vlastništva ležečiga premoženja (zemljiš itd.), in ker pride občni gradjanski zakonik prihodnje tudi v teh deželah v veljavnost, vrvnà te lastinske pravice v soglasji s postavami omenjeniga zakonika. — Ministerstvo vojaštva je ukazalo, da v tistih krajih, ker se na nobeno vižo ne more za popotne vojake mesa dobiti, se jim mora namesto njega druga tečna domača jed za kosilo skuhati. — Maršala Radecki-ga pričakujejo na Dunaj. — Sliši se, da se bodo pri nekterih višjih cesarskih službah nektore važne spremembe zgodile. — Iz Zemuna je šla nek deputacia na Dunaj, cesarja prosit, naj bi Zemun (Semlin) v svobodno luko (Freihafen) povzdigniti blagovolil. — Učilnica v Ogerskim Altenburgu, kjer se uči višji kmetijstvo, ima letos dokaj učencov, iz Ogerskiga, Erdeljskiga, Vojvodine, Českiga, Marskiga, Galicie, Austrie in Tiroljskiga. — Odertniki ne dajo miru: na Tiroljskim nekteri žitarji pripovedujejo, da prihodnje leto bo žito tako plesnélo, kakor letos grojzdje. — Od vsih krajev se sliši, da take zime kakor letos že ni bilo od leta 1800. — Napolitanska in Angleška vlada ste bile prvi, ki ste po svojih poročnikih Napoleona za česarja spoznale. — Ravno je prišla iz Londona važna novica, ktero je minister deržavnimu zboru naznanil, da je namreč novi cesar zagotovil, zvesto spoštovati vse pogodbe od leta 1815. — Turk bo nad Černogorce glasovitiga Omer-Pašata poslal. Carigradski časnik Černogorce še vedno svoje „nar nepokojniši podložnike“ imenuje! — Vse se čudi nad prepovedjo turškigasultana, po kateri ne smé prihodnjič nobeni ptuji parobrod z ljudmi skozi Bospor, ki je stara pot za kupčijo v Azio. — Angleški minister denarstva D'Israeli je v poslednjim deržavnim zboru 5 ur razkladal, kako naj bi se deržavni dohodki in stroški za leto 1853 poravnali brez da bi davki na ktero stran prehudi bili; predlogi njegovi, ktere časniki hvalijo, pridejo v pretres deržavnimu zboru.

Nektere Liburnske besede.

Nabral J. Volčič.

Divić, okroglo glediše, (das Amphitheater, besonders jenes zu Pola; aber auch jedes Amphitheater). Prostí ljudi to tako pripovedujejo: „Vile Učkarske so stavile z nekimi drugimi Vilami, da bodo v Pulju v jedni noči z Učke kamenje nošec i kodeljo predoč do petelino-vega petja Divić sagradile, — ali kaj se zgodí? žena v Pulju peče kruh in, mesec ga, pleskne z rokami po umesenemu hlebcu, zbudi peteline, ti počno peti, in Učkarske Vile so stavo zgubile, ga niso mogle dodelati in ga niso smele potle pokriti. Še dva druga Divića sta na svetu, in tud ta dva so Vile sozidale. Divić od „Diva“ = „Vila“ ali od „diviti se“.

Ponos, Vorwurf, na Krajskem „ponašati“, „oponašati“, z. B. „sam molil, se postil, hodil na prostjenje, neka ne budi Bogu ponos“; v staroslovenskem „ponos“, Vorwurf; morebiti je bolj prav, ko serbski „ponos“, edler Stolz. (Dalje sledí.)